

223

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ ORAZ ZDROWIA

z dnia 16 września 1953 r.

w sprawie higieny pracy w zakładach stosujących przy produkcji rtęć i jej związki.

Na podstawie art. 2 ust. 1 lit. a) i c) oraz ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. z 1928 r. Nr 35, poz. 325 i z 1950 r. Nr 36, poz. 330) oraz art. 2 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu (Dz. U. Nr 78, poz. 676) zarządza się, co następuje:

I. Przepisy wstępne.

§ 1. Rozporządzenie niniejsze dotyczy higieny pracy w zakładach stosujących przy produkcji rtęć i jej związki.

II. Pomieszczenia pracy.

§ 2. W pomieszczeniach, w których wykonywane są prace z rtęcią lub jej związkami, zwanych dalej „pomieszczeniami pracy”, powinno przypadać na jednego pracownika najliczniejszej zmiany, poza przestrzenią zajęłą przez urządzenia i sprzęty, co najmniej 15 m³ wolnej przestrzeni. Odległość między stanowiskami pracy powinna wynosić co najmniej 1,5 m.

§ 3. Podłoga w pomieszczeniach pracy powinna być gładka, szczelną, bez szpar i pęknięć, z materiału nadającego się do zmywania wodą. Podłoga powinna mieć nachylenie w kierunku ścieku. Miejsca zetknięcia podłogi ze ścianami powinny być szczelne i zaokrąglone.

§ 4. Powierzchnie ścian i sufitu w pomieszczeniach pracy powinny być równe, gładkie i nadające się do zmywania. Miejsca zetknięcia się ścian między sobą i z sufitem powinny być szczelne i zaokrąglone.

§ 5. Ściany, sufity i podłogi pomieszczeń pracy powinny być myte co najmniej raz na dobę.

§ 6. 1. Pomieszczenia pracy powinny być szczelnie oddzielone od innych pomieszczeń zakładu.

2. Zabronione jest przebywanie w pomieszczeniach pracy osób nie zatrudnionych bezpośrednio przy pracach z rtęcią.

§ 7. 1. Pomieszczenia pracy powinny być dobrze przewietrzane przy pomocy wentylacji nawiewającej z góry i zasysającej z dołu. Wentylacja powinna zapewniać co najmniej dziesięciokrotną wymianę powietrza na godzinę.

2. Stężenie par rtęci metalicznej w pomieszczeniach pracy nie może przekraczać 0,00001 mg/l.

3. Badanie powietrza w pomieszczeniach pracy na zawartość par rtęci powinno odbywać się nie rzadziej niż raz na tydzień.

§ 8. Temperatura w pomieszczeniach pracy ogrzewanych w zimnej porze roku nie może przekraczać 18° C.

§ 9. Prace przy przelewaniu rtęci powinny być wykonywane w szatach wyciągowych (dygestoriach) z mechanicznym wyciągiem.

§ 10. 1. Stoły do prac z rtęcią metaliczną powinny mieć górną powierzchnię gładką, bez szpar i pęknięć, z materiału odpornego na działanie rtęci. Krawędzie stołu powinny być podwyższone, a miejsca styku między powierzchnią stołu i krawężnikiem zaokrąglone.

2. Stół powinien być zaopatrzony w rynną ściekową dla ściekania rozlanej rtęci do naczynia z wodą. Rynna ściekowa nie może być sporządzona z metalu dającego amalgamat z rtęcią.

§ 11. Rtęć rozlana powinna być natychmiast starannie zebrana, a nie dające się zebrać drobne pozostałości powinny być niezwłocznie posypane aktywowanym węglem jodowanym. Zapas takiego węgla powinien znajdować się w szczelnym opakowaniu z oznaczoną aktualną datą ważności. Węgiel ten powinien zawierać 5% wolnego jodu.

§ 12. 1. Rtęć należy przechowywać w szczelnie zamkniętych naczyniach.

2. Nad powierzchnią przechowywanej rtęci powinna znajdować się warstwa wody grubości co najmniej 3 cm.

§ 13. Przegląd i naprawa urządzeń zawierających rtęć (np. prostowników rtęciowych), nagrzewających się podczas ich pracy, może być wykonywana przy temperaturze tych urządzeń nie przekraczającej + 25° C.

III. Sprzęt ochrony osobistej.

§ 14. Przy pracach narażających na działania par rtęci pracownicy powinni używać odpowiedniej odzieży specjalnej oraz nakryć głowy. Odzież specjalna powinna być czyszczona, naprawiana i prana w zakładzie pracy co najmniej raz na tydzień.

§ 15. W razie potrzeby stosowania przy pracach określonych w § 14 sprzętu ochrony dróg oddechowych należy używać aparatów izolujących lub masek z ochłaniaczami par rtęci.

§ 16. Pracownicy narażeni na rtęć powinni codziennie otrzymywać do spożycia w czasie pracy 300 mg witaminy C.

IV. Przepisy higieniczno-sanitarne.

§ 17. Szatnie oddziałowe dla pracowników zatrudnionych przy pracach z rtęcią lub jej związkami powinny być oddzielne dla odzieży specjalnej i oddzielne dla odzieży domowej.

§ 18. Na każdym pięciu pracowników (§ 17) najliczniejszej zmiany powinna przypadać 1 umywalka z bieżącą wodą ciepłą i zimną, zaopatrzona w mydło i szczotki do mycia.

§ 19. 1. Ręczniki należy wydawać do osobistego użytku poszczególnego pracownika (§ 17) i zmieniać je co najmniej raz na tydzień. Ręczniki powinny być prane w zakładzie pracy.

2. Pracownicy zatrudnieni przy pracach z rtęcią lub jej związkami powinni być zaopatrzeni przez zakład pracy w szczoteczki i kubki do mycia zębów i płukania ust.

§ 20. Nie wolno spożywać posiłków i palić tytoniu w pomieszczeniach pracy.

§ 21. Pracownicy zatrudnieni przy pracach z rtęcią i jej związkami powinni:

- 1) przed każdym posiłkiem i po zakończeniu pracy starannie myć ręce, twarz i zęby oraz płukać jamę ustną;
- 2) po zakończeniu pracy zmieniać odzież roboczą na domową.

V. Nadzór lekarski.

§ 22. Do prac z rtęcią i jej związkami mogą być dopuszczone jedynie osoby zakwalifikowane przez lekarza przemysłowego.

§ 23. 1. Pracownicy zatrudnieni przy pracach z rtęcią i jej związkami powinni znajdować się pod stałą opieką tego lekarza i lekarza dentysty.

2. Pracownicy określani w ust. 1 powinni być co 3 miesiące poddawani okresowym badaniom lekarskim w ośrodku badań chorób zawodowych.

VI. Przepisy końcowe.

§ 24. 1. Kierownictwa zakładów pracy, w których wykonywane są prace z rtęcią i jej związkami, opracują na podstawie niniejszego rozporządzenia instrukcje szczegółowe dostosowane do warunków miejscowych oraz pouczają pracowników o konieczności stosowania zasad higieny pracy.

2. Tekst niniejszego rozporządzenia oraz instrukcji, o których mowa w ust. 1, należy wywiesić w pomieszczeniach pracy w miejscu widocznym i utrzymywać stale w stanie czytelnym.

§ 25. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z tym że przepisy §§ 3, 4 i 9 w stosunku do istniejących zakładów pracy wchodzi w życie po upływie 18 miesięcy od dnia ogłoszenia rozporządzenia.

Kierownik Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej:

St. Zawadzki

Minister Zdrowia: J. Sztachelski